

Noes

Ons tante Toos kwaam zèlden op d'n harde weg. Sondags nor de kerk èn deinsdags nor de mèrt; dè nog wel. Mar wijer kwaam ze de kiet nie uit. 'Dè hoeft nie vur mijn,' zin ze alt. 'Ès ik thuis mi onze Mrinus 'n kartje kan legge, vein ik 't al lang goewd.'

Onze ome Mrinus daacht doar anders over. Hij ha ès saldoat in Indië geziite èn toen ie trugkwaam waar ie veraanderd. Ut dörp waar 'm vort te klèen. 't Liefste waar ie nor Australië vertrokke. Mar ja, tante Toos ha de boks ôn èn zoewe waar ie seins Indië nôit mer wijer gekomme ès de kerk èn de mèrt. Toen 't noewdlot toesloeg èn ome Mrinus ziek wörde, begos ie in enne kiejr over Indië. Dè hattie nog nôit gedôn.

'Och Toos, gôtter toch is nor toe. 't Is doar zô schôn èn die mense in Soerabaja zijn zô vriendeluk. Ge zet nog hël. Doeget dan vur mijn.' Soerabaja. Doar ha tante Toos wel is van gehuurd. Dè waar toch 'n liedje van Anneke Gruunloo? Mar dur nor toe gôn; dè waar iets anders.

'n Half joar lôtter bèlde ze.

'Jonge, komt is proate.'

Toen kwaam 't eruit. Daags vur dè ome Mrinus ging hemele, hattie tante Toos loate belove dèsse nor Indië ging. 'Verkopt m'n munte mar èn gift dè ôn di vrouwke. Ze hiet Sarina èn ze wönt op di adres.' Èn hij ha 'n foto uit z'n tès gehôld die ons tante Toos nog nôit erder ha gezien.

'Kikt is wèn schôn taand,' zin ze, toesse mijn de foto gaaf. 'Onze Mrinus zin dèttie doar iets goewd te maake ha. Mar wè, week ok nie.'

Sarina ha nie alliejn 'n por schôn taand. Dè zaag ik wel. Èn iets goewd te maake?

'Vannaacht stôn ie in enne kiejr in de slôpkamer. Jessus wè waar ik verschote. "Ge moet gôn," zin ie. "Dè hedde beloofd. Nimt Rien van onze Wim mar mee. Die wit doar de weg." Èn nou waar 't giestere ok al op d'n tillevisie, dèsse doar iets goewd te maake hen. Wè denkt 'r af? Gôdde mee?'

Op 't vliegvèld kreeg ze peur.

'Moet ik doar in? Och Mrinus toch. We doede me toch ôn.'

Mar toen we emôl onderweeges waare, kreeg ze steeds miejr proat. Vurral toen we in Indonesië uitstapte.

'Och jessus wèn hèt. Tis schaand dèk 't zeg, mar 't wôtter stö in m'n onderboks. Èn al dè volluk. Ze laache wel amôl, maar ik het 'r nie zô op.' Durre kwèbbel ston nie stil èn ze ha unne kop ès vuur.

In Soerabaja hak 'n koasthuis besproke be 'n Indies vrouwke. Die prôtte Nederlands. Mar ons tante Toos moes nog efkes wenne. Zô veul waar zeker. In de badkamer ston unne cemènten bak mi wôtter èn doar waar ze ingeklomme. 't Waar ijskaaw, mar ze ha d'r èège lekker kunne waasse.

‘Wèn bezwaai,’ smiespelde ze toe we ôn tôffel zaate. ‘Tis dèk nog uit de weeg kan, mar ze han diejen bak toch ok wè legger kunne maake?’

‘Mar tante Toos,’ zin ik ‘ge hat nie in dieje bak moete klimme. Hedde dè steelpènneke nie gezien dan? Doarmi hadde wôtter over oewe kop moete giejte. Èn ge moet ‘r ok oew zak-mar-zegge mi waasse, ès ge nor de wc bent geweest.’

Dè lèiste he me nog wè gegiive. Sanderdaags hasse d’r èège wel drie kerris verschônd, want iedere kiejr gôide ze dè wôtter over d’r todde heene in plôts van woar ‘t moes zijn.

‘t Waar ‘n hielj gezuuk vur we Sarina’s gevonde han. Ze wônde midde in unne kampong, woar mee ‘n groewte klocht jong um ons heene ston. Van d’r taand waar nie veul mer over. Toek de foto liejt zien, zaag ze ‘t mee.

‘Och Noes’, zin ze èn ik mèèn dèk lichjes in d’r oewge zaag. Mar dè kan ok dur de zon zijn geweest.

‘Kend ‘m?’ begos ons tante Toos. ‘Munne mens. Mrinus.’

‘Jaaa’, krèèjde Sarina. ‘Mrinoes, Noes.’

We moesse mee nor binne. Wènnen èèremoej waar ‘t. De kiepe èn de gèèt liejpe dur d’n herd, mar ze kosse wènnig kepot maake. Sarina waar t’n halve mitte was. Ons tante Toos sloeg ‘n haand vur durre mond.

‘Och vrouwke toch. Lôt mijn die was mar doen.’

Sarina wô doar niks van weete. We moesse gôn zitte èn un bèkske thee vatte. Mar dan kende ons tante Toos nie.

‘Diejen thee kan strakke. Uurst de was.’

We zijn verschèèjene kerris ôn geweest èn die twieje kosse ‘t goewd veine mi mekaare. Toch hak nog steeds nie dörve vroage wètter nou gebeurd waar. Op de lèisten dag kos ik ‘r nie mer onderuit èn kwaam Sarina mit verhaal. Ze vertelde dè ome Mrinus afscheid waar kômme neme. Mitte zijep èn kèèj zat. Èn toen hattie de gèèt kepot gereeje.

‘Zie de wel,’ spètte tante Toos. ‘Dörrum wô ik nernte nor toe. Hij kos nie rèije. Hier vrouwke, dèè nog vur die gèèt.’ Ze gaaf Sarina’s ‘t gèld èn die begos te brulle.

Toen kwaam er unne mens de misse op loewpe. De zoon van Sarina’s. Hij gaaf ‘n haand. ‘Noes’, zin ie. ‘t Waar net of dèk ‘m kende. Die stem, zuttie liejp èn vurral toek de kleur van z’n oewge zaag. Mar dè kan ok dur de zon zijn geweest.

Riny Boeijen